
Naczelna Rada Adwokacka

Palestra 15/6(162), 101-112

1971

Artykuł został zdigitalizowany i opracowany do udostępnienia w internecie przez **Muzeum Historii Polski** w ramach prac podejmowanych na rzecz zapewnienia otwartego, powszechnego i trwałego dostępu do polskiego dorobku naukowego i kulturalnego. Artykuł jest umieszczony w kolekcji cyfrowej bazhum.muzhp.pl, gromadzącej zawartość polskich czasopism humanistycznych i społecznych.

Tekst jest udostępniony do wykorzystania w ramach dozwolonego użytku.

NACZELNA RADA ADWOKACKA

A. Sprawozdanie z plenarnego posiedzenia Naczelnej Rady Adwokackiej w dniu 6 marca 1971 r.

Posiedzenie otworzył prezes Naczelnej Rady Adwokackiej adw. dr Stanisław Godlewski, witając przybyłych na obrady: Podsekretarza Stanu w Ministerstwie Sprawiedliwości Franciszka Ruska, przedstawiciela CK Stronnictwa Demokratycznego mgra Boberskiego, naczelnika Samodzielnego Wydziału do Spraw Adwokatury adw. Bohdana Lityńskiego, członków Wydziału do Spraw Adwokatury, przewodniczącego Komisji Rewizyjnej NRA adw. Skoczka, naczelnego redaktora „Palestry” adw. dra Aslanowicza i wszystkich członków NRA.

Zagajając obrady, prezes dr Godlewski powiedział m.in., co następuje:

Przedmiotem dzisiejszego posiedzenia są sprawy budżetowe, ale mimo to chciałbym poświęcić kilka słów bardzo ważnym wydarzeniom politycznym, jakie zaszły w naszym kraju w ciągu ostatnich trzech miesięcy.

Problematyka VIII Plenum Partii i konsekwencje uchwał VII i VIII Plenum mają bardzo poważne znaczenie również dla adwokatury. Odnowa życia politycznego i społecznego powinna być przedmiotem rozważań i odpowiedniego prze-
transponowania do naszego środowiska. Uważam za konieczne, aby następne posiedzenie NRA poświęciło tej sprawie szczególną uwagę.

Wiele też referatu I Sekretarza KC Edwarda Gierka ma znaczenie zarówno dla realizacji społecznej funkcji adwokatury, jak i dla realizacji funkcji zawodowych oraz problematyki samorządowej.

Powoławszy się na następujące słowa tow. Gierka: „(...) trzeba stworzyć niezbędne gwarancje, by we wszystkich organizacjach i instytucjach życia społecznego rozszerzono się i pogłębiało aktywne uczestnictwo klasy robotniczej, chłopów, inteligencji, młodzieży, ludzi dobrej woli. Jesteśmy przekonani, że rozwój socjalistycznej demokracji wyzwoli aktywność społeczną” — prezes dr Godlewski podkreślił, że choć organizacja adwokatury opiera się (na wszystkich szczeblach) na szerokim aktywie, to jednak praktyka wykazuje istnienie potrzeby aktywizacji środowiska. Samorząd powinien jeszcze częściej odwoływać się do opinii środowiska, podobnie jak czynił to już w przeszłości, gdy toczyła się dyskusja nad ustawą o ustroju adwokatury lub gdy podejmowane były próby dyskusji na temat zespołów. Oczekujemy tego samego obecnie, kiedy rozpoczyna się dyskusja na temat specjalizacji.

Adwokatura jako środowisko będzie chyba miała również możliwość ustosunkowania się do zapowiadanych ustawowych rozstrzygnięć jej dotyczących, należy bowiem stwierdzić, że wiele aktów normatywnych, które w takim czy innym zakresie odnoszą się także do adwokatów, nie było konsultowanych z NRA. Adwokatura mogłaby na pewno wnieść wiele do różnych aktów normatywnych, regulujących określone dziedziny życia społecznego, czy nawet gospodarczego.

Tow. Gierek apelował o likwidację takich zjawisk, jak pogorszenie się dyscypliny społecznej, obniżenie autorytetu aparatu i ogniw władzy ludowej, oraz mówił o zaniepokojeniu opinii społecznej zjawiskami chuligaństwa, pasożytnictwa, nieuczciwego bogacenia się, braku poszanowania dla mienia społecznego itd.

Adwokatura — oświadczył dalej prezes dr Godlewski — może swoim działaniem przyczynić się do poprawy sytuacji w tym zakresie, może przy pełnej ochronie interesów klienta przyczynić się do większej operatywności wymiaru sprawiedliwości, może wpływać na budowanie autorytetu organów władzy nawet wtedy, gdy kwestionuje decyzje tej władzy.

Nawiązując do słów tow. Gierka o konieczności przestrzegania praworządności, prezes dr Godlewski stwierdził, że adwokatura ma szczególnie duże możliwości w zakresie kształtowania świadomości prawnej obywateli i możliwości te powinna w pełni wykorzystać.

Uwaga tow. Gierka, że jedynym kryterium kwalifikacyjnym w polityce kadrowej są nie słowa, lecz czyny, konkretne działanie, praca i wypełnianie swoich obowiązków, ma zastosowanie również do naszego środowiska i naszych działaczy, których słowa nie zawsze pokrywają się z rzeczywistą potrzebą. Mają zastosowanie także wskazania I Sekretarza Partii, że niezmiernie ważna jest dyscyplina i odpowiedzialność każdego członka Partii i każdego obywatela oraz że wymagania te należy stawiać przede wszystkim sobie. Jest to bardzo ważna kwestia, szczególnie dla naszego samorządu, gdzie czasami w kolektywności kierowania tonie egzekucja własnych uchwał.

Po tym zagajeniu prezesa Godlewskiego zabrał głos wiceprezes NRA dr Krzeminski, który po podkreśleniu faktu, że posiedzenie dzisiejsze odbywa się w chwili szczególnie ważnej dla wszystkich Polaków, oświadczył, iż adwokatura nie może przejść obok uchwał VII i VIII Plenum KC Partii, natomiast musi i chce wyciągnąć z tych uchwał należyte wnioski, zwłaszcza w zakresie praworządności. Praworządność ta ma być realna i powinna być wcielana w życie we wszystkich dziedzinach życia publicznego i prywatnego. Trzeba też, żeby adwokatura pomogła przy realizacji wniesionych do Sejmu projektów ustaw realizujących nowy kierunek odnowy.

Druga nauka, jaką powinniśmy wyciągnąć z VIII Plenum, dotyczy obowiązku zwrócenia uwagi na zagadnienia bytowe adwokatów. Faktem jest, że adwokaci pracują w nieodpowiednich warunkach lokalowych. Musimy uczynić wszystko, by w sądach znajdowały się pokoje adwokackie, umożliwiające chwilowy odpoczynek po rozprawie.

Osobna kwestia to urlopy adwokackie. Jeżeli nie ma szans wprowadzenia tzw. ferii sądowych, to należy wprowadzić przepis zobowiązujący sądy do uwzględnienia podań adwokatów o niewyznaczenie terminu rozpraw w związku z ich wyjazdem na urlop.

Następna kwestia to zmiana stylu pracy centralnych organów samorządu adwokackiego. Nie kierunek na elitaryzm, ale kierunek na poprawę warunków, w jakich pracuje szeregowy adwokat, jest prawidłowym celem. Trzeba, żeby wszystkie kwestie mające zasadnicze znaczenie dla adwokatury były wnoszone na posiedzenia plenarne, bo tego wymaga zasada kolegalności.

Z kwestią informacji jest źle. Środowisko nie zawsze wie, nad czym pracuje samorząd adwokacki. Brak zaś informacji powoduje z kolei powstawanie plotek. Chcemy, aby adwokaci dowiadywali się o naszych zamierzeniach i pracach z „Palestry”, a nie z plotek. Informacja musi być szybka i rzetelna. Tylko wówczas będziemy mieli rzetelny stosunek kolegów do nas.

W związku z proponowanym porządkiem dziennym posiedzenia dziekan Warchołik stwierdził, że uchwały VII i VIII Plenum KC Partii mają bardzo ważne znaczenie dla życia politycznego kraju, i w związku z tym zaproponował wpro-

wadzenie do dzisiejszego porządku dziennego odpowiedniego punktu. W tej kwestii zabierali głos: wiceprezes NRA adw. Szura, dziekan Czeszejko, i dziekan Rogoż, proponując ewentualnie zwołanie w najbliższym terminie następnego posiedzenia NRA poświęconego problematyce VII i VIII Plenum KC Partii.

W związku z tym wnioskiem ustalony został termin następnego posiedzenia NRA na dzień 20.III.1971 r.

Dziekan Warcholik zakwestionował potrzebę korzystania na plenum NRA z magnetofonu. Na skutek tej wypowiedzi wywiązała się dyskusja, w której zabierali głos: wiceprezes Krzemiński, dziekan Czeszejko, sekretarz NRA Bednarczyk i dziekan Rogoż.

W wyniku zarządzanego głosowania członkowie plenum wypowiedzieli się przeciwko korzystaniu z magnetofonu stosunkiem głosów 14:8.

Na wniosek dziekana Rogoża punkty 10 i 11 proponowanego porządku dziennego przesunięto na następne posiedzenie NRA.

Prezes dr Godlewski oświadcza, że wobec braku dalszych uwag porządek dzienny dzisiejszego posiedzenia został przyjęty, a ponieważ mówca z powodu choroby jest na tzw. przepustce szpitalnej i nie będzie mógł uczestniczyć w dalszym ciągu posiedzenia, życzy Kolegom owocnych obrad odpowiadających rzeczywistym interesom adwokatury i przekazuje przewodnictwo wiceprezesowi R. Szurze.

Przyjęty przez plenum porządek dzienny przedstawia się następująco:

1. Zagajenie
2. Przyjęcie protokołu posiedzenia plenarnego NRA z dnia 17 i 18 października 1970 r.
3. Sprawozdanie finansowe za rok 1970:
  - a) NRA
  - b) FSK
  - c) CFSAA
  - d) „Palestry”
4. Sprawozdanie Komisji Rewizyjnej.
5. Zmiana Regulaminu rachunkowości zespołów adwokackich.
6. Uchylenie Regulaminu o przyznawaniu nagród kierownikom zespołów adwokackich.
7. Sprawozdanie Komisji do rozważenia zmian Regulaminu określającego liczbę stałe urzędujących członków wojewódzkich i naczelnych organów adwokatury oraz zasady ich wynagradzania.
8. Uchwalenie preliminarzy budżetowych na rok 1971:
  - a) NRA
  - b) FSK
  - c) CFSAA
  - d) „Palestry”
9. Ustalenie udziału poszczególnych izb adwokackich w pokrywaniu wydatków budżetowych NRA i FSK.
10. Wolne wnioski.

Poz. 2

Do protokołu posiedzenia plenarnego NRA z dnia 17 i 18 października 1970 r. zgłosili uwagi adw. Podemski i wiceprezes dr Krzemiński. Plenum postanowiło uwzględnić uwagę adw. Podemskiego i uzupełnić jego przemówienie przez dodanie na końcu zdania: „praca w samorządzie ma charakter społeczny, a działacz

samorządowy nie powinien zaprzestawać działalności zawodowej, straci bowiem kontakt ze środowiskiem i przestanie rozumieć jego problemy”.

Jeśli chodzi o uwagi wiceprezesa dra Krzemińskiego, to plenum postanowiło potraktować je jako załącznik do protokołu.

Dziekan Rogoż wysuwa propozycję, aby sekretarz NRA informował o tym, jakie stanowisko zajęło Prezydium NRA wobec wniosków zgłaszanych na plenum przez członków NRA.

Przewodniczący wiceprezes Szura, uważając że postulat dziekana Rogoża jest słuszny, oświadcza, iż Prezydium NRA zajmie się tą sprawą i wyciągnie z niej wnioski.

Poz. 3

Sprawozdanie finansowe za r. 1970 złożył skarbnik NRA adw. W. Dąbrowski.

Podkreślił on na wstępie, że uważa za swój obowiązek zapoznać plenum ze stanem finansowym adwokatury w r. 1970.

Ogólne wpływy w zespołach adwokackich w 1970 r. rzutowały na wpływy na CFSAA. Wpływy te wyniosły 14.980.116,47 zł, z czego na koszty szkolenia wydatkowano 10.114.671,47 zł.

Rok 1970 był pierwszym rokiem planowania wydatków na szkolenie aplikantów adwokackich. Należy podkreślić, że zasada ta zdała egzamin: preliminowane i zatwierdzone przez Prezydium NRA wydatki ogółem w kwocie 10.914.810 zł zostały wykonane w sumie 10.114.671,47 zł, przy czym największą kwotę tj. 9.155.355 zł (90,5%), stanowiły wynagrodzenia, dalej koszty szkolenia (wykładowcy, egzaminy, kolokwia) — 479.296,60 zł (4,6%), dojazdy apl. adw. do siedzib zespołów i na szkolenie — 512.341 zł (3%), koszty przeniesienia apl. adw. i nowo wpisanych adwokatów — 38.286 zł (0,3%), wreszcie inne — 131.727,90 zł (1,3%). Przeciętny koszt szkolenia jednego aplikanta adwokackiego wyniósł rocznie 31.220 zł.

Jeśli chodzi o wykonanie budżetu NRA za rok 1970, to wpływy wyniosły 1.769.383,82 zł (preliminowano 1.766.000 zł), wydatki zaś — 1.640.844,22 zł, nadwyżka więc wynosi 128.540,60 zł.

Wpływy na Fundusz Samopomocy Koleżeńskiej przy NRA wyniosły 4.748.332,49 zł (preliminowano 4.765.000 zł), wydatki natomiast 4.374.064,10 zł (preliminowano 4.765.000 zł), nadwyżka zatem wynosi 374.268,39 zł.

Centralny Fundusz Szkolenia Aplikantów Adwokackich osiągnął wpływy w wysokości 5.548.820,75 zł, wydatki zaś wyniosły 4.432.473,85 zł, nadwyżka więc wynosi 1.116.346,90 zł.

Wykonanie budżetu „Palestry” w zakresie wpływów wyniosło 1.060.731,53 zł (preliminowano 1.060.000 zł), a w zakresie wydatków 1.059.870,43 zł, nadwyżka zatem wynosi 861,10 zł.

Wpływy osiągnięte w zespołach adwokackich zarówno rzutują na stan nadwyżek finansowych CFSAA, jak i pozwalają wyciągnąć właściwe wnioski z polityki NRA i poszczególnych rad adwokackich na ich terenie.

Przyjmując rok 1968 za podstawowy, stwierdzić należy, że w 1970 r. wpływy do zespołów adwokackich osiągnęły 98,3% wpływów roku 1968 i wyrażają się cyfrowo kwotą 375.099.620 zł.

Można zaryzykować, że w latach 1969—1970 wpływy kształtowały się prawie na tym samym poziomie (odchylenia od 3,7% do 1,7%). Koszty zaś utrzymywały się mniej więcej na tym samym poziomie (około 33% przeciętnie).

Wynagrodzenie brutto i netto wyniosło 97,6% wynagrodzenia z 1968 r.

Pod względem więc wpływów rok 1970 nie różnił się wiele od najlepszego roku wpływów w zespołach adwokackich, tj. roku 1968, i był nawet wyższy od wpływów tego roku o 2%.

Uderza jednak w tym zestawieniu jedna liczba: przeciętny dochód netto na adwokata pełnozatrudnionego w zespole. Dochód ten wyniósł w 1970 roku 4.757 zł, co stanowi 102,5% takiego dochodu z 1968 r. (4.650 zł), i był wyższy o 3% od dochodu z 1969 r. (4.632 zł). Zastanović się więc trzeba, co spowodowało ten wzrost przeciętnego dochodu miesięcznego na adwokata pełnozatrudnionego w zespole, gdyż liczba spraw jednocześnie zmalała, i to bardzo znacznie.

Otóż w porównaniu z rokiem 1968 było tych spraw istotnie mniej o 8,7%, w tym spraw cywilnych o 2%, a karnych o 19,3%. W cyfrach bezwzględnych w 1970 r. wpłynęło spraw o 35 282 mniej niż w roku 1968, w tym cywilnych mniej o około 3 600, a karnych o 30 680, innych zaś o około 1 000. Liczba spraw przypadających na jednego adwokata zmniejszyła się o 5% (99 w 1968, 94 w 1970 r.). Jednakże mimo tak znacznego zmniejszenia wpływu spraw ogólne wpływy zachowały się w stosunkowo nie zmienionej postaci tylko dlatego, że wzrosła przeciętna wynagrodzenia za jedną sprawę, mianowicie z 936 zł w 1968 r. do 1007 zł w 1970 r.

Wzrostu tego należy szukać w liczbie adwokatów zatrudnionych w pełnym wymiarze w zespołach adwokackich. W roku 1968 było ich 3902 w 468 zespołach (i 16 dppp), a w 1970 r. tylko 3714 adwokatów w 460 zespołach (21 dppp). Zmniejszyła się więc o 5% liczba adwokatów pełnozatrudnionych (mniej o 188), wzrosła natomiast liczba adwokatów niepełnozatrudnionych o 16% (z 205 na 239).

Przechodząc do wykazania izb adwokackich, w których zarobki adwokata są największe, należy stwierdzić, że zarówno w roku 1970 jak i w latach 1968 i 1969 pierwsze miejsce zajmuje Izba białostocka, drugie — Olsztyn lub Katowice, trzecie — Opole lub Wrocław. Natomiast najniższe zarobki na adwokata wykazują Izby Adwokackie w Warszawie, Koszalinie i Krakowie.

Nadwyżki finansowe CFSAA wyniosły w 1970 roku 4.822.609,90 zł. Jest to najmniejsza kwota roczna wpływów z tego tytułu w ciągu ostatnich siedmiu lat (najwyższą kwotę, bo sumę 8.800.889 zł, notuje rok 1965). Suma ta weszła jako pozycja I zapreliminowanych na rok 1970 rozliczeń nadwyżek finansowych CFSAA. Ogółem wpływy wyniosły 5.548.820 zł, wydatki zaś 4.432.473 zł.

Największe wydatki poniesiono na wykończenie Domu Adwokata w Gdańsku. Poza tym sfinansowano uzyskanie nowych lub przebudowę lokali w Bytomiu, Tarnowskich Górach, Katowicach, Gliwicach, Krakowie, Poznaniu, Szczecinie, Kłodzku, Wałbrzychu, Zgorzelcu, Kielcach.

Wydatki na urządzenia wewnątrz wyniosły niewielką kwotę 837.000 zł, a to wobec ograniczenia zakupu mebli, wprowadzonego zarządzeniem Nr 1 F/1970 Ministerstwa Sprawiedliwości.

Wpływy na Fundusz Samopomocy Koleżeńskie były mniejsze od prelimitowanych o około 17.000 zł. Zmniejszył się bowiem wpływ z tytułu wpłat zespołów adwokackich z nadwyżek ponad 10.000 zł.

Wydatki Funduszu Samopomocy Koleżeńskie wyniosły 4.374.064,10 zł, czyli wydatkowano mniej o 390.935,90 zł niż prelimitowano. Przeciętnie wypłacano zapomocy 440 adwokatom i 140 członkom rodzin. W ciągu roku zmniejszyła się procentowo wypłata dla jednej osoby o około 10%, mianowicie z 676 zł do 616 zł. Tym samym zmniejszyła się także przeciętna miesięczna wypłata. Jeżeli porównamy

ostatnie miesiące 1969 i 1970 roku, to okaże się, że zwiększyła się liczba korzystających z zapomóg o około 2,5% (z 572 do 586), a suma wypłat zmniejszyła się o 6,5% (z 386.705 zł na 361.128 zł); liczba adwokatów zespolonych pobierających zapomogi zmniejszyła się o 54% (z 62 na 28), a liczba adwokatów niezespolonych zwiększyła się o 1% (326 na 381). Jest to wynikiem akcji występowania z zespołów adwokatów-emerytów.

W zakończeniu swego sprawozdania adw. Dąbrowski prosi, aby plenum NRA uchwaliło:

„z nadwyżki budżetowej NRA za r. 1970 kwotę 60.000 zł przekazać jako dotację na Fundusz Samopomocy Koleżeńskiej przy NRA”.

Poz. 4

Sprawozdanie Komisji Rewizyjnej NRA złożył jej przewodniczący adw. Zygmunt Skoczek. Podał on, że Komisja dokonała analizy wykonania budżetów poszczególnych jednostek budżetowych za cały rok 1970, stwierdzając wykonanie zgodne z preliminarzami.

Stwierdzono też zgodność stanu kasy z zapisami kasowymi. Po przedyskutowaniu całego materiału poddanego kontroli Komisja uchwaliła ocenić pozytywnie wykonanie budżetów w roku 1970, postawić na plenum NRA wniosek o przyjęcie preliminarzy budżetowych na rok 1971 w proponowanym przez prezydium NRA brzmieniu oraz wniosek o udzieleniu Prezydium NRA absolutorium za rok 1970 z jednoczesnym wyrażeniem Skarbnikowi NRA podziękowania za wykonanie budżetu skrupulatnie i w pełni zgodnie z uchwalonym preliminarzem oraz z odpowiednimi przepisami i materiałami.

Następnie Komisja Rewizyjna zaleciła niekorzystanie z samochodów własnych do podróży w sprawach samorządowych do miejscowości mających połączenie pociągami pospieszными (chyba że z samochodu korzysta kilka osób delegowanych jednocześnie), zaleciła dalej zaniechanie w obecnej sytuacji podwyższania stawek wynagrodzeń i wszelkich dodatków do wynagrodzeń stale urzędujących członków organów samorządu, wreszcie zaleciła podwyższenie wynagrodzeń naczelnego redaktora i sekretarza „Palestry”.

W dyskusji nad punktami 3 i 4 porządku dziennego pierwszy zabrał głos dziekan Daniszewski, który zaakceptował wnioski Komisji Rewizyjnej, po czym podkreślił, że utrzymywanie jak najlepszych stosunków z Ministerstwem Sprawiedliwości jest rzeczą konieczną. Wobec spadku liczby spraw Ministerstwo nie powinno zwiększać liczby aplikantów adwokackich.

Dziekan Albrecht poruszył sprawę lokali zespołów adwokackich postulując, aby w nowo budowanych gmachach sądowych przewidziane były pomieszczenia dla zespołów. Należy też dążyć do tego, by spółdzielczość uznała zespoły za jednostki usługowe, które trzeba gdzieś umieścić. W sprawie emerytów mówca popiera tendencję do zwiększenia dopłat do emerytur w zależności od stażu 20 czy 30 lat. Dopłata powinna sięgać 500 zł.

Adw. Sarnowski — na podstawie wyników wizytacji — stwierdza, iż w niektórych zespołach kierownicy w sposób mechaniczny ustalają wynagrodzenia w niskich granicach. Koszty administracyjne często są zbyt wysokie. Trzeba zwrócić uwagę na akwizycję spraw oraz na zbyt dużą liczbę spraw z urzędu.

Dziekan Czeszejko podkreśla, że Fundusz Samopomocy Koleżeńskiej nie powinien być powiększany przez zwiększanie składek, które i tak są już wysokie.

Źródeł trzeba szukać gdzie indziej. Między innymi należałoby fundusze przeznaczone na nagrody dla kierowników zespołów przekazać FSK. Podobnie czynić trzeba z wszelkimi nadwyżkami budżetowymi. Dopłaty do emerytur trzeba podwyższyć do wysokości 2 500 zł. Dalsze dodatki powinny być uzależnione od tego, co i jak długo dany adwokat robi w adwokaturze.

Dziekan Warcholik zaznacza, że trzeba uwzględniać relację między tym, co stanowi obroty adwokata, a tym, co faktycznie on otrzymuje. Pewnym rozwiązaniem tego problemu byłaby zmiana taryfy, ale tendencja do zamrażania cen i stawek za usługi musi dotyczyć także adwokatury.

Koszty administracyjne nie zmniejszają się, choć część ich można przenieść na konto 34-a, co nie jest wykorzystywane. Brak jest dotychczas jednolitych wytycznych dotyczących tego konta. Na poprawę obsługi prawnej ma również wpływ sytuacja lokalowa zespołu.

Dziekan Cieluch zwraca uwagę na to, że sądy zazwyczaj przyznają koszty w sprawie według stawek najniższych.

Wobec wyczerpania listy mówców przewodniczący wiceprezes Szura poddał pod głosowanie wnioski Komisji Rewizyjnej dotyczące wykonania budżetów NRA, FSK, CFSAA i „Palestry”.

Wnioski te zostały przyjęte jednomyślnie.

Przyjęto też wniosek zgłoszony przez Skarbnika adw. Dąbrowskiego o przekazaniu z nadwyżki budżetowej NRA za r. 1970 kwoty 60.000 zł na Fundusz Samopomocy Koleżeńskie przy NRA.

Poz. 5

Sprawę zmiany Regulaminu rachunkowości zespołów adwokackich zreferował adw. W. Dąbrowski. Chodzi głównie o sprawę rozliczania ryczałtu, o czym mowa w części IV pkt 54 — konto 34-a. Projekt zmiany przewiduje, że zebranie zespołu ustali na dany rok wysokość wydatków na koszty odnowienia i konserwacji lokali zespołowych oraz na zakup mebli w kwocie nie wyższej niż 25% określonej dla zespołu kwoty ryczałtu. Jest też pogląd, żeby pieniędzmi tymi dysponowała rada adwokacka, bo w niektórych izbach kwoty nie wykorzystane przekraczają 30%.

Mówca proponuje, aby rozstrzygnięcie tej kwestii pozostawić zgromadzeniu delegatów.

Druga projektowana zmiana dotyczy sprawy objęcia kontem 34-a również zastępców kierowników zespołów.

W dyskusji nad tym punktem dziekan Czeszejko wysunął dwie propozycje. Według pierwszej rada adwokacka, oceniając zdolności administracyjne zespołu, wyraża zgodę na samodzielne dysponowanie funduszami. Druga propozycja to możliwość akumulacji — przez małe zespoły — funduszy w radach adwokackich, które byłyby dyspozytorami i umożliwiałyby małym zespołom przeprowadzenie remontów. Dziś powinniśmy uchwalić zasadę, a na posiedzeniu w dniu 20 marca przyjść z gotowym konkretnym projektem.

Dziekan Rogoż zgadza się na tego rodzaju kumulowanie przez rady adwokackie, ale pod warunkiem, że najwyższym gospodarzem tego funduszu będzie zgromadzenie delegatów. Ono też określi, które zespoły mają skorzystać z tych funduszy. Następnie mówca zgłasza pewne poprawki do projektu zmian Regulaminu rachunkowości zespołów.

Adw. dr Pocięj uważa przedstawiony projekt centralizacji funduszków z konta 34-a za sprzeczny z prawem. Gospodarzem tego funduszu powinien być zespół bo zespół uzyskuje przez pracę swych członków ten fundusz. Sprawą nie powinno zajmować się zgromadzenie delegatów, bo w zgromadzeniu biorą udział także radcowie prawni, którzy nie przyczyniają się do tworzenia tego funduszu.

Dziekan Albrecht uważa, że owe 25% trzeba gromadzić w radach adwokackich, które też powinny decydować o rozdziale zgromadzonych funduszków.

Dziekan Warcholik oświadcza, że system wykorzystywania konta 34-a był zły. Trzeba wprowadzić system kontroli i gospodarki przez rady adwokackie bądź przez zgromadzenie delegatów. Byłoby — zdaniem mówcy — właściwe, gdyby połową tego funduszu 25% dysponował zespół, a drugą połową rada adwokacka.

Dziekan Maciejewski jest za powierzeniem radom adwokackim prawa dysponowania całym tym funduszem 25%.

Wiceprezes Szura proponuje, żeby posiedzenie dzisiejsze rozstrzygnęło sprawę wysokości funduszu, tj. 25%, a jeśli chodzi o podział tego funduszu i gospodarowanie nim, to należałoby dziś powołać specjalną komisję, która by przedstawiła swe stanowisko w dniu 20 marca br.

W głosowaniu propozycja wiceprezesa Szury została przyjęta wszystkimi głosami przeciwko 2.

Przyjęto dalej propozycję powołania komisji z poprawką dziekana Czeszejki o wcześniejsze rozesłanie projektu komisji.

Jednomyślnie uchwalono następujący skład komisji:

Przewodniczący — adw. Witold Dąbrowski
Członkowie: — dziekan Zygmunt Albrecht,
dziekan Bronisław Daniszewski,
dziekan Antoni Pierzak,
adw. Tadeusz Sarnowski.

Poz. 6

Sprawę uchylecia regulaminu o przyznawaniu nagród kierownikom zespołów adwokackich zreferował skarbnik NRA adw. Dąbrowski, po czym zaproponował przyjęcie następującej uchwały:

„Naczelna Rada Adwokacka postanawia uchylić regulamin z dnia 17 grudnia 1967 r. o przyznawaniu nagód kierownikom zespołów adwokackich”.

Dziekan Czeszejko, aprobuując stanowisko Prezydium NRA w powyższej sprawie, zgłosił propozycję zobowiązującą Prezydium do rozważenia kwestii środków materialnych, które by mogły dać wyraz odpowiedniemu stosunkowi do oceny pracy kierowników zespołów godnej podkreślenia.

W głosowaniu przyjęto jednomyślnie powyższy projekt uchwały oraz zalecenia zgłoszone przez dziekana Czeszejkę.

Poz. 7

Adw. W. Dąbrowski poinformował, że powołana przez plenarne posiedzenie w dniu 18 października 1970 r. Komisja do rozważenia zmian regulaminu z dnia 14.XI.1964 r. określającego liczbę stale urzędujących członków wojewódzkich i naczelnich organów adwokatury oraz zasady ich wynagradzania odbyła dwa posie-

dzenia i ustaliła już pewne tezy, tymczasem jednak Trybunał Ubezpieczeń Społecznych ustalił zasadę, że kwoty wypłacane tytułem tych wynagrodzeń stanowią również podstawę do wymiaru emerytury dla adwokatów. W związku z powyższym, ponieważ orzeczenie Trybunału rzutować będzie na rozstrzygnięcie zmian w wyżej wskazanym regulaminie, mówca stawia wniosek o odroczenie sprawy zmiany regulaminu do czasu zapoznania się z tym orzeczeniem.

Wniosek ten przyjęto jednomyślnie.

Poz. 8

Preliminarze budżetowe NRA, FSK, nadwyżek CFSAA i „Palestry” na rok 1971 przedstawił adw. W. Dąbrowski.

Preliminarze te przedstawiają się następująco: preliminarz Naczelnej Rady Adwokackiej po stronie wpływów i wydatków kwotą — 1.665.700.— zł, preliminarz Funduszu Samopomocy Koleżeńskiej — 5.154.410.— zł, preliminarz rozdziału nadwyżek CFSAA — 7.636.346.— zł i preliminarz „Palestry” — 1.409.860.— zł.

Omówiwszy szereg pozycji przedstawianych preliminarzy, adw. Dąbrowski ustosunkował się do zgłoszonych wniosków, m.in. co do podniesienia dopłat z FSK do wysokości 2.500.— zł, do sprawy pomieszczeń dla zespołów w nowo budujących się gmachach sądowych oraz w sprawie zaliczania przez spółdzielczość mieszkaniową zespołów adwokackich do punktów usługowych. W tej ostatniej sprawie Prezydium NRA złożyło memoriał Ministerstwu Sprawiedliwości, które skierowało go do Komisji Planowania celem zajęcia stanowiska.

W dyskusji nad tym punktem porządku dziennego dziekan Czeszejko wypowiedział się za tym, żeby budżet NRA zawierał fundusz interwencyjny dla rozwoju myśli prawniczej.

Dzekan Rogoż oświadczył, że plenum NRA powinno wiedzieć, jakie rady adwokackie i ile otrzymują z nadwyżek CFSAA, i dlatego wnosi o zobowiązanie Prezydium NRA do przedstawienia projektu podziału tego funduszu.

Dzekan Pyłka wnosi, aby przewidziana w preliminarzu CFSAA suma 6 milionów zł została podzielona na 2 części: na inwestycje i na remonty kapitalne.

Dzekan Czeszejko proponuje zobowiązanie Prezydium NRA do rozesłania uwag dziekanów zgłoszonych na plenum celem zajęcia stanowiska.

Adw. Dąbrowski przeciwny jest wnioskowi, aby plenum rozdzielało nadwyżki CFSAA, gdyż w ostatecznej fazie o podziale decyduje Ministerstwo Sprawiedliwości.

Następnie przewodniczący wiceprezes Szura poddał pod głosowanie projekt preliminarza NRA i wnioski Komisji Rewizyjnej.

Preliminarz i wnioski przyjęto jednomyślnie.

Plenum przyjęło też jednogłośnie preliminarze FSK, CFSAA i „Palestry” z tym uzupełnieniem, że zostanie podwyższone uposażenie naczelnego redaktora i sekretarza redakcji „Palestry”.

Poz. 9

Adw. W. Dąbrowski zreferował sprawę ustalenia udziału poszczególnych izb adwokackich w pokrywaniu wydatków budżetowych NRA i FSK, po czym dziekan Rogoż — podkreśliwszy, że tak jak wszyscy członkowie NRA — ma on zaufanie do Prezydium NRA, oświadcza, że dąży jedynie do pełnej jawności postępowania, w związku z czym podtrzymuje swój wniosek o przedstawienie projektu podziału nadwyżek CFSAA.

Dziekan Maciejewski podkreśla, że jeżeli cała Naczelna Rada Adwokacka podejmuje uchwały, to tym samym daje Prezydium NRA upoważnienie do rządzenia. Wyrażając Prezydium podziękowanie za jego działalność, daliśmy dowód swego zaufania. Mówca proponuje pozostawić dotychczasową formę dokonywania udziału nadwyżek.

Po wycofaniu przez dziekana Rogoża jego wniosku, plenum przyjęło jednogłośnie projekt udziału izb adwokackich w pokrywaniu wydatków budżetowych NRA i udziału na potrzeby FSK.

Poz. 10

W wolnych wnioskach adw. dr Pocięj oświadcza, że jako przewodniczący komisji opiniodawczej przy NRA pragnie wiedzieć, czy NRA otrzymała do zaopiniowania projekt ustawy o zwalczaniu pasożytnictwa. Następnie mówca poruszył sprawę kontaktów między Zarządem Głównym ZPP a Prezydium NRA podkreślając, że na ostatnim posiedzeniu Zarządu Głównego ZPP nie była reprezentowana NRA, a przedmiotem obrad były zasadnicze problemy życiowe w Polsce.

Adw. Bednarczyk wyjaśnia, że projekt ustawy o zwalczaniu pasożytnictwa nie wpłynął jeszcze jako projekt ustawy do Sejmu. Po pierwszym czytaniu w Sejmie będzie on poddany pod dyskusję publiczną. NRA będzie więc miała czas i możliwość zajęcia się tym projektem.

Wiceprezes Szura oświadcza, że sprawa kontaktów między Zarządem Głównym ZPP a adwokatą wymaga rozważenia. Zajmie się tym Prezydium NRA na jednym z najbliższych swych posiedzeń.

Następnie wiceprezes Szura wyraził zadowolenie z tego, że członkowie NRA przeprowadzili tak żywą dyskusję nad b. istotnymi zagadnieniami. Wyjdzie to na korzyść całej adwokatury. Podziękowawszy zebranym za udział w obradach, wiceprezes Szura zamknął posiedzenie o godz. 16.

B. Z prac Prezydium NRA

Na posiedzeniu w dniu 22 kwietnia 1971 r. przyznano z nadwyżek finansowych CFSAA dotację na urządzenie wewnątrz zespołów adwokackich. Przydzielono więc z tego tytułu Radom Adwokackim: w Białymstoku 50 000 zł, w Gdańsku 90 000 zł, w Katowicach 100 000 zł, w Koszalinie 30 000 zł, w Kielcach 50 000 zł, w Lublinie 40 000 zł, w Opolu 30 000 zł, w Poznaniu 40 000 zł w Rzeszowie 60 000 zł, w Szczecinie 40 000 zł, we Wrocławiu 50 000 zł i w Zielonej Górze 20 000 zł. Łącznie rozdysponowano dotację w kwocie 600 000 zł.

*

Na tym samym posiedzeniu przyznano z dalszych nadwyżek finansowych CFSAA poszczególnym radom adwokackim dotacje na poprawienie sytuacji lokalowej w łącznej kwocie 4 540 000 zł. Przydzielono więc z tego tytułu Radom Adwokackim: w Bydgoszczy 403 000 zł, w Gdańsku 762 000 zł, w Katowicach 205 000 zł, w Kielcach 465 000 zł, w Koszalinie 40 000 zł, w Krakowie 775 000 zł, w Lublinie 220 000 zł, w Łodzi 490 000 zł, w Olsztynie 40 000 zł, w Poznaniu 138 000 zł, w Rzeszowie

280 000 zł, w Szczecinie 122 000 zł, we Wrocławiu 273 000 zł, w Warszawie 280 000 zł i w Zielonej Górze 67 000 zł. Uchwała specyfikuje szczegółowo w ramach przyznanych kwot — poszczególne obiekty, na które przyznano dotację.

*

Na posiedzeniu powyższym podano też do wiadomości, że w wyniku interwencji Prezydium NRA z dnia 5.XI.1970 r. Ministerstwo Sprawiedliwości wysłało pismo okólne Nr 4/71/S z dnia 22.IV.br., w którym zaleciło ścisłe przestrzeganie przepisów o postępowaniu w sprawach wyznaczania obron z urzędu. Pismo okólne zwraca uwagę na uchybienia w tym przedmiocie zebrane i wskazane przez Prezydium NRA. W zakończeniu pismo okólne podaje, że byłoby celowe omawianie kwestii praktyki z przedstawicielami samorządu adwokackiego.

*

Na posiedzeniu w dniu 29.IV. br. Prezydium NRA postanowiło zwrócić się do Ministerstwa Finansów za pośrednictwem Ministerstwa Sprawiedliwości w sprawie zaniechania praktyki naliczania przez niektóre wydziały finansowe Prezydium rad narodowych dodatków do podatku obrotowego i wyrównawczego według zasad stosowanych do jednostek gospodarki nieuspołecznionej i osób fizycznych.

*

Ze względu na dezorientację środowiska adwokackiego (na zebraniu Zgromadzenia Delegatów Izby Adwokackiej w Gdańsku) co do wysokości wynagrodzeń w samorządzie Prezes NRA poinformował, że spośród 7 członków Prezydium NRA cztery osoby otrzymują wynagrodzenie miesięczne netto po 1 960 zł, dwie osoby po 2 208 zł i jedna osoba 2 734 zł.

*

Na posiedzeniu w dniu 6 maja br. Prezydium NRA opracowało plan działania w zakresie gromadzenia i opracowania uwag nowelizacyjnych do ustawy o ustroju adwokatury oraz rozporządzeń wykonawczych. Zobowiązano prawie wszystkie komisje NRA oraz członków Prezydium NRA do przedstawienia uwag i dezyderatów nowelizacyjnych.

Sekretarz NRA został zobowiązany do zbiorczego zestawienia uwag nowelizacyjnych zgłoszonych przez rady adwokackie, komisje rad adwokackich, komisje NRA, przez członków Prezydium NRA oraz na zgromadzeniach delegatów — do dnia 15 lipca br. Tak zebrany materiał postanowiono omówić na posiedzeniu Prezydium NRA i przedstawić potem Ministerstwu Sprawiedliwości z uwagami Prezydium NRA — do dnia 1 października br., a następnie zwołać w październiku Plenum NRA poświęcone powyższym zagadnieniom nowelizacyjnym.

*

Na tym samym posiedzeniu w dniu 6 maja br. zostało złożone sprawozdanie z narady w sprawie skarg i zażaleń — z udziałem przedstawicieli wojewódzkich rad adwokackich — odbytej w dniu 17 kwietnia br. Na naradzie tej ustalono następujący tryb postępowania w tych sprawach: przy każdej skardze czy zażaleniu

na adwokata należy przeprowadzić postępowanie wyjaśniające, żądać od adwokata pisemnego wyjaśnienia i dopiero potem zdecydować, czy sprawa nadaje się do przesłania na drogę postępowania dyscyplinarnego. Jest to konieczne, gdyż postępowanie dyscyplinarne nie może zastępować postępowania wyjaśniającego. Jak dowodzi praktyka, około 60% nadsyłanych skarg jest bezzasadnych. Anonimy nie mogą stanowić podstawy do wszczęcia postępowania wyjaśniającego czy dyscyplinarnego.

PRASA O ADWOKATURZE

Dwutygodnik „Prawo i Życie” obchodził w maju br. 15 lat swojego istnienia. Z tej okazji dokonał on w różnych formach podsumowania swej działalności publicystycznej. Między innymi redaktor czasopisma Kazimierz Kąkol w artykule wstępnym pt. *Miary czasu miary pożytku* („Prawo i Życie” nr 10 z dnia 16 maja br.) szeroko nakreślił społeczną funkcję organu Zrzeszenia Prawników Polskich i jej przejawy publicystyczne w minionych latach. Spośród wywodów tego jubileuszowego oświadczenia zasługują na szczególną uwagę niektóre wypowiedzi, których wymowa również dla adwokatury nie jest obojętna, choćby ze względu na znaczną liczbę adwokatów-członków ZPP:

„Będąc organem Zrzeszenia Prawników Polskich, staraliśmy się rozumieć i reprezentować to, czym żyły i co postulowały różne środowiska prawników polskich, nie traktując zresztą swej funkcji ani formalnie, ani jednostronnie”.

„Może zbyt mało ukazywaliśmy blaski, a przede wszystkim cienie zawodu prawnika, nie tylko w zakresie tego, co rozumiemy przez określenie służby społecznej prawnika, lecz także w sferze spraw materialno-bytowych, socjalnych, popularyzacji zawodów prawniczych i przeciwdziałania ich swoistej, aczkolwiek nie zamierzonej degradacji”.

„Wykonując zawód w pełnym tego słowa znaczeniu — polityczny, są prawnicy obok działaczy państwowych i polityków przede wszystkim odpowiedzialni za ukształtowanie modelu demokracji socjalistycznej w naszym Kraju. Ta rola nabiera szczególnego znaczenia zwłaszcza w okresach przełomów, w okresach przewartościowań i poszukiwań. Analizując kompletność, trwałość, praktyczną przydatność realizowanego modelu demokracji socjalistycznej, muszą mieć świadomość docelowych dążeń i równoczesną świadomość granic, poza którymi nie mieści się demokracja socjalistyczna.”

W innym miejscu jubileuszowego numeru przypominano w rubryce 1956—1971 *O czym pisaliśmy*, że sprawy adwokatury dość często w tych latach były przedmiotem zainteresowania czasopisma, czyli „dobrze i źle” o niej pisano.

W końcu, jak przy każdej jubileuszowej okazji, zamieszczono w numerze część niepoważną, czyli satyryczną pt. *O czym pisać będziemy*, w której prym wiedzie notka *Zamiast sprawozdania* — rzecz o warszawskiej palestrze w krzywym zwierciadle. Jeden numer czasopisma, a tyle i tak różnych wiadomości!